

Britiske forskere banker dansk sol-teori sønder og sammen

Rettet: En britisk professor har sat sit forskerhold til at eftergøre den danske forsker Henrik Svensmarks påstand om, at Solen er skyld i det varmere klima. De fandt ikke skyggen af bevis.

Af Kent Krøyer, ING, torsdag 03. apr 2008 kl. 11:46

Henrik Svensmarks solteori har fået et nyt hold forskere på nakken.

Den danske forsker Henrik Svensmark, der arbejder for DTU-Danmarks Rumcenter, får en ordentlig en på hatten af et af verdens mest kendte medier, BBC.

Den britiske medievirksomhed bringer en lang artikel, hvis budskab er, at Henrik Svensmarks teori om, at Solen har afgørende indflydelse på den seneste tids klimaændringer på Jorden, er skudt helt ved siden af.

Kilderne er forskere fra Lancaster University under ledelse af professor Terry Sloan. Han har forsøgt at eftergøre Henrik Svensmarks korrelation mellem kosmisk stråling og dannelsen af skyer.

»Vi begyndte på dette her på grund af Svensmarks arbejde. For hvis han har ret, så er vi på vej i det forkerte spor med alle de kostbare tiltag for at begrænse udledningen af CO₂. Hvis han har ret, kan vi bare fortsætte med CO₂-udledningen,« siger Terry Sloan til BBC.

Men forskerne fandt ikke skyggen af sammenhæng, og deres konklusion er derfor, at det stadig er mest sandsynligt, at den globale opvarmning er menneskeskabt.

Solvinden påvirker drivhuseffekten

Henrik Svensmarks hypotese er, at især den kosmiske stråling fra rummet sætter gang i dannelsen af lave skyer. Det meste af strålingen bremses imidlertid af Jordens magnetfelt, og en anden del blæses væk af solvinden.

Solvind er navnet på det fænomen, at der med vekslende styrke kommer som en strøm af elektroner blæsende gennem rummet fra solen. Solvinden rammer Jordens magnetfelt, generer radiokommunikationen på Jorden og skaber nordlys. Solvindens styrke svinger regelmæssigt med en periode på 11 år.

Ifølge Henrik Svensmark medfører det, at den kosmiske stråling, der når igennem magnetfeltet og rammer Jorden, må stige, når solvinden er svag. Det giver flere af de lave skyer, og det køler atmosfæren ned.

Svensmark tager måske fejl

Det britiske forskerhold indsamlede data fra steder på Jorden, hvor man har dokumentation for perioder med særligt svage eller særligt kraftige tilfælde af kosmisk stråling. To 11-års cyklusser blev undersøgt. Disse data blev sammenholdt med meteorologiske data om skymængderne på de samme steder.

Især koncentrerede forskerne sig om tidspunkter, hvor solen uregelmæssigt har haft store udbrud, det vil sige voldsomme, elektriske udladninger, som giver "stød" i solvinden.

Resultatet var, at i den første 11-årige periode var der kun en svag statistisk korrelation med skydannelsen. Den kosmiske stråling kunne kun forklare en fjerdedel af skyerne.

I den anden periode blev der ikke fundet nogen sammenhæng. Det samme gjaldt soludbrud, som heller ikke påvirkede skydannelsen.

»Vi forsøgte at bekræfte Svensmarks teori, men vi kunne ikke. Så vidt, vi kan se, har han ingen grund til at betvivle IPCC,« konstaterer Terry Sloan. IPCC er FN's klimapanel, Intergovernmental Panel on Climate Change.

BBC News citerer også en anden skyforsker, dr. Giles Harrison fra Reading University, hvis forskning viser, at der højst er en svag sammenhæng mellem kosmisk stråling og skydannelse.

En tredje forsker, Mike Lockwood fra Rutherford-Appleton Laboratory i England, har påvist, at solaktiviteten er faldet i de seneste 20 år. Det skulle ifølge Henrik Svensmarks teori have øget den kosmiske stråling, givet større skydække og faldende temperaturer i klimaet.

Henrik Svensmark leder solklimaforskningen ved Danmarks Rumcenter. Et internationalt forskningssamarbejde er etableret ved centeret for partikelfysik ved CERN i Geneve. Her skal Cloud-projektet (Cosmics Leaving Outdoor Droplets) klarlægge sammenhængen mellem elektriske partikler og dråbedannelse i et skykammer.